

*Infektionsmedicinsk
Afdeling Q*

Kontakt: Morten Sodemann
morten.sodemann@ouh.
regionsyddanmark.dk

Direkte tlf.: 30575143

8. maj 2012
Side 1/3

Kontakt Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik
Folketinget

Høringsvar vedr:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Revision af reglerne om tidsubegrænset opholdstilladelse, ændring af kravene til herboende udlændinge for opnåelse af ægtefællesammenføring, udvidelse af Flygtningenævnet, ændring af udvisningsreglerne og langtidsvisum til adoptivbørn) (Lovforslag nr. L 180)

Undertegnede fik desværre ikke tilsendt lovændringen til høring og tillader mig derfor at komme med kommentarer ad denne vej.

Jeg udtaler mig som professor i Indvandrermedicin og som leder af Indvandrermedicinsk Klinik (IMK) på Odense Universitetshospital,

Som IMK har dokumenteret er der en række særlige problemstillinger for en lille del af flygtninge/indvandrergruppen som udspiller sig i feltet mellem sundhed-sygdom og integration. Det drejer sig om de ca. 15-20 % der kommer fra krigsramte lande og som udover betydelige sprogbarrierer også slås med hukommelses og koncentrationsbesvær samt i visse tilfælde regulær re-traumatisering i Danmark.

Pga. uheldigt sammenspil mellem deres sparsomme sproglige og psykiske ressourcer, en manglende informationsmateriale på deres modersmål og en række love der på hver deres måde fastholder dem i handlingslammelse har de ikke en chance for at opnå permanent opholdstilladelse. Der er en meget stor gruppe af patienter/borgere, der med det aktuelle lovforslag vil være afskåret fra nogensinde at kunne opnå permanent opholdstilladelse indenfor en normal levetid:

- 1) Permanent opholdstilladelse opfattes af mange af vore patienter som et bevis på at de er i sikkerhed – så længe de ikke kan opnå det føler de sig så usikre at det forstærker i forvejen eksisterende psykiske lidelse.
- 2) De fleste af vore patienter kan ikke vende tilbage til hjemlandet og pga pkt. 1) lever de et meget utrygt og usikkert liv i Danmark uden psykisk overskud til uddannelse og integration.
- 3) Funktionel analfabetisme er hyppigt i denne gruppe, formentlig op mod 75-80 % af voksne flygtninge/indvandrere kan ikke læse simpel tekst eller forstå simple beskeder på dansk.
- 4) Kravet om at ansøger ikke må have offentlig gæld kan synes fornuftigt, men der er undtagelser hvor kravet forekommer direkte mod hensigten. Vi har samlet 10 patienter, som ikke har permanent ophold i Danmark, selvom de har boet i landet i mere end 10 år. De er alle forældre og må se at resten af familien får permanent opholdstilladelse mens de ikke gør pga. gæld til det offentlige. Det er unø-

- digt angst skabende ikke mindst for børnene, at far eller mor i en børnefamilie ikke har permanent opholdstilladelse og risikerer hjemsendelse hvert 3. år.
- 5) Vi har samlet 5 eksempler hvor en familiefar som den eneste ikke har fået permanent opholdstilladelse pga. resterende betaling af børnepenge. Med en gæld på 150.000 kr og tidligere starthjælp (nu kontanthjælp) vil det ikke være fysisk muligt at betale gælden ned indenfor en normal livslængde.
 - 6) Fraskilte familiesammenførte har intet netværk i Danmark og er afhængige af deres ex-ægtefælles hjælp til pasning af børn, kørsel etc. det har medført misforståelser, der har medført sager, startet af kontrolgrupper i kommunerne, hvor kontanthjælps (tidligere starthjælps-) modtagere skal betale kontanthjælp tilbage og dermed kommer i en katastrofal økonomisk situation med offentlig gæld og dermed ikke har en realistisk chance for at opnår permanent opholdstilladelse indenfor en normal livslængde.
 - 7) Det er demotiverende for de af vore patienter som kom først til landet og derefter søgte og fik familiesammenføring med resten af familien, hvorefter resten af familien tildeles permanent opholdstilladelse, mens de ikke kan opnår det.
 - 8) Det er demotiverende at patienter skal opleve deres torturbøddel have permanent opholdstilladelse i Danmark, mens de selv falder på manglende sprog og uddannelse.
 - 9) Det er ud fra et integrations og familiemæssigt synspunkt u hensigtsmæssigt at der ikke i særlige tilfælde kan anlægges en samlet vurdering hvor alle behov inddrages i et skøn: hvem er ressourcepersonen i familien, som skal sikres under alle omstændigheder? – meningen skal være at denne ressource person skal danne en integrations basis for familien. Det er erfaringen fra Indvandrermedicinsk klinik at familiens ressource person ofte har tabt motivationen et par år efter integrationsperioden pga. for mange nederlag og oplevelsen af urimelighed i f.eks. tildelingen af permanent opholdstilladelse.
 - 10) En del borgere i denne gruppe har Post Traumatisk Stress Syndrom (PTSD) - en tilstand der ødelægger evnen til at huske, til at lære og til at tilegne sig sprog på normal vis
 - 11) PTSD patienter kan miste opnåede sprogfærdigheder – også på deres modersmål.
 - 12) Kravet om danskundskaber, beskæftigelse og uddannelse er derfor helt urealistiske i denne sammenhæng og opleves af vore patienter som bevidst urimeligt og demoraliserende fordi de opfatter det som en umulig opgave.
 - 13) For en lille gruppe af patienter med PTSD er det re-traumatiserende at skulle ansøge om opholdstilladelse gentagne gange. Tvivlen om mulighed for fortsat ophold i Danmark sammen med familien skaber en grundlæggende usikkerhed og utryghed der direkte modvirker integration.
 - 14) En stor gruppe af vore patienter er så ressource fattige mentalt og fysisk at de er multihandicappede og burde vurderes under handicap konventionen.
 - 15) Ofte vil tildeling af permanent opholdstilladelse have en direkte terapeutisk effekt i form af reduceret stress og dermed overskud til sprogtilegnelse og at genoptage rollen som f.eks. forælder i børnefamilier.
 - 16) Tildelingen af permanent opholdstilladelse til forældre vil beskytte børnene mod en opvækst i en familie med konstant frygt og utryghed, som potentielt kan skade børnenes integration og potentiale som senere voksne.

Forslag:

Det foreslås derfor at der i loven sikres grundlag for, i ansøgninger om permanent opholdstilladelse, i særlige tilfælde, kan inddrages et **samlet** tværfagligt realistisk skøn over borgerens/patientens behov og muligheder sammenholdt med familiens samlede behov og integrationspotentiale. Dette skøn kan inddrage sagsbehandlere, praktiserende læger og andre speciallæger, psykologer, pædagoger, skolelærere, familie støtte

personer og Indvandrermedicinske klinikker (i det omfang de etableres i andre regioner end Region Syddanmark).

Morten Sodemann
Professor, overlæge
Indvandrermedicinsk Klinik
Odense Universitetshospital
Morten.sodemann@ouh.regionssyddanmark.dk
www.ouh.dk/indvandrerklunik